

Případová studie 6: Na Šternbersku k sobě máme blíž – dluhové poradenství

Abstrakt

Případová studie se zaměřuje na projekt *Na Šternbersku k sobě máme blíž*, konkrétně na jeho aktivitu věnovanou dluhovému poradenství jako formě cílené a přímé podpory osobám z ohrožených cílových skupin. Projekt reaguje na slábnoucí komunitní život v regionu a usiluje o jeho oživení prostřednictvím mobilizace místních lídrů a posílení spolupráce mezi aktéry v území. Dluhové poradenství zde představuje nástroj ke zlepšení životní situace obyvatel a řešení konkrétních problémů spojených s dluhovou pastí a jejími sociálními dopady. V regionu má tato forma podpory dlouhou tradici a je dlouhodobě zajišťována zkušeným projektovým partnerem. Projekt umožnil vznik nové pracovní pozice dluhového poradce a realizaci navazujících aktivit, jako je spolupráce s firmami nebo osvětová činnost směrem k veřejnosti.

Předmět případové studie

Projekt a jeho aktivita se zaměřuje na **řešení problémů spojených se zadlužením**. Cílem je zlepšení životní situace osob na území místní akční skupiny (MAS) tím, že se zvýší dostupnost služeb v jejich přirozeném prostředí a podpoří se aktivity s přímým dopadem na členy komunity. Poskytováno je **dluhové poradenství a právní pomoc** směřující k řešení exekucí a oddlužení, čímž je snižováno riziko sociálního vyloučení.

MAS Šternbersko a partner projektu

MAS Šternbersko v rámci svého působení v území spolupracuje s desítkami partnerů, kterými jsou neziskové organizace, fyzické osoby, podnikatelé i zástupci veřejného sektoru. V rámci vybrané aktivity bylo klíčové zapojení spolupracující organizace **Charita Šternberk**, která s cílovou skupinou dlouhodobě spolupracuje. Dále byla snaha navázat spolupráci také se **zástupci podniků a firem**, což se ale zatím zcela nepodařilo.

Příklad dobré praxe – komplexní podpora v oblasti zadlužení

Přínosem projektu bylo komplexní uchopení podpory díky využití zkušeností zapojeného partnera s dluhovou problematikou. V rámci projektu **vznikla pracovní pozice dluhového poradce**, dále byli **zapojeni například advokáti**. To je vnímáno jako nadstavba běžné praxe a ve spojení s **komplexní podporou lidem s dluhy** umožňuje efektivněji řešit jejich životní situace. V aktivitě působí experti i administrativní podpora v oblasti dluhové problematiky, a zástupci cílové skupiny jsou aktivně vyhledáváni. Přínosem je také to, že partner projektu zapojil experta, který prochází jednotlivé případy a koordinuje podporu na základě obtížnosti.

Spolufinancováno
Evropskou unií

„Obecně je naše práce zvláštní tím, že máme k ruce advokáta a můžeme řešit i nebankovky¹ daleko ve větší míře, pokud se k nám dostanou. To není úplně běžná praxe, byť to nedělají jen advokáti, i finanční arbitři to může dělat, ale pokud si zjistíte, jak to je složitá záležitost, tak se k tomu běžný člověk nedostane. (...) Advokát si to přebere a vyřeší.“

- Zástupce realizačního týmu

Cílovou skupinou klíčové aktivity projektu byly **osoby ohrožené předlužeností**. Primárním cílem bylo pomoci hlavně rodinám urychleně řešit jejich situaci. Některé rodiny totiž mají snahu řešit svou situaci, ale vzhledem ke komplexitě problému si nejsou vědomy svých možností. Právě na to projekt reaguje například skrze **podporu expertů se zpracováním oddlužení a zvyšování individuální finanční gramotnosti**. O poradenství je velký zájem, již v době evaluace byl překročen stanovený indikátor podpořených osob. V rámci projektu se díky komplexní podpoře podařilo vyřešit i komplikované případy a tím pomoci konkrétním osobám s řešením jejich složité životní situace spojené s dluhy. Konkrétní přínosy pro cílovou skupinu shrnuje schéma níže.

		
Zlepšení porozumění možnostem podpory díky osvětovým aktivitám a dluhovému poradenství.	Zvýšení kompetencí při řešení problémů dluhů a zvýšení důvěry prostřednictvím zvyšování finanční gramotnosti.	Vyřešení komplexních problémů díky zapojení experta a koordinaci.

PŘIDANÁ HODNOTA CLLD

- ▶ MAS nejen v rámci projektu a jeho aktivity **propojuje místní aktéry a iniciuje spolupráci v území**. Například se daří podporovat sociální a vzdělávací oblast, kdy partner projektu realizuje kariérové poradenství, kterého se účastní nejen školy, ale také firmy a organizace v území.
- ▶ MAS dále zprostředkovává **předávání informací napříč sektory** například mezi vedením obcí, školami a dalšími o možnostech spolupráce. V území se realizují snídaně pro starosty, kde se představují aktivity projektu.
- ▶ Klíčová role MAS je také při **identifikaci potřebnosti navazujícího projektu**, a to na základě zkušeností a statistik z předchozího projektu dluhového poradenství, ukončeného v roce 2022. Už tehdy se ukazovaly limity kapacit a potřeba intenzivnější terénní práce, což se stalo východiskem pro současné aktivity. Tím se potvrzuje důležitost kontinuální práce.
- ▶ Synergickým efektem této intervence je to, že **aktivity jsou vzájemně provázány, řeší životní situace místních obyvatel a snaží se je zlepšovat**. Výhodou je, že MAS měla možnost **kommunikovat a konzultovat s dalšími MAS** – příkladem je sdílení dokumentů a formulářů i sdílení zkušeností v podobných projektech.
- ▶ Působení MAS v území má **významný komunitní rozměr**. V jednotlivých obcích působí komunitní pracovníci a realizuje se komunitní setkávání. MAS z paušálních nákladů pořádala

¹ Nebankovní společnosti jsou finanční instituce, které poskytují úvěry a půjčky, ale nejsou bankami.

vybavení pro realizaci akcí a aktivit (např. mobilní promítání). Realizovány jsou komunitní tábory, kde poptávka převyšuje nabídku a kapacity MAS.

- Jako výhodu vnímala MAS v tom, že byl v projektu **zapojen partner s velkou zkušeností**. Bez partnera by přínosy projektu nebyly takové, nejen kvůli zkušenosti organizace, ale také kvůli jeho zázemí, zaměstnancům a znalosti cílové skupiny.
- × Přestože MAS vytvořila speciální letáky pro cílovou skupinu i pro mzdové účetní a obcházela místní podniky, **nedaří se zpravidla zapojovat jiné lidi, než kteří jsou standardně klienty pro partnerskou organizaci**. Podobně tomu bylo v případě osvětových akcí, kdy se nedařilo získat zájem potenciálních zástupců cílové skupiny.

